

Advies Natuurwaarden Zuidlaren Noord
Es fase 1

BügelHajema
Plek voor ideeën

Advies Natuurwaarden Zuidlaren Noord
Es fase 1

Inhoud

Rapport en bijlagen

7 mei 2012

Projectnummer 247.28.50.00.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	9
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	9
3.2	Ecologische Hoofdstructuur	10
4	Soortenbescherming en effectbepaling	11
4.1	Vaatplanten	11
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	12
4.3	Zoogdieren - overige	13
4.4	Vogels	14
4.5	Amfibieën	16
4.6	Reptielen	17
4.7	Vissen	17
4.8	Dagvlinders	17
4.9	Libellen	17
4.10	Overige ongewervelden	18
5	Conclusie en consequenties	19
5.1	Beschermde gebieden	19
5.2	Beschermde soorten	19
5.3	Uitvoerbaarheid	20
6	Bronnen	21
6.1	Veldbezoek	21
6.2	Media	21
6.3	Literatuur	21

Bijlagen

Inleiding

Er bestaan plannen voor renovatie en sloop van woningen in combinatie met nieuwbouw in de wijk Noord Es te Zuidlaren. In het kader van deze werkzaamheden is inzicht gewenst in de aanwezigheid van eventueel aanwezige beschermde natuurwaarden. Er is hiertoe een onderzoek uitgevoerd naar effecten op de aanwezige natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

AANLEIDING

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de voorgenomen activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en provinciale verordeningen. Waar nodig wordt aandacht besteed aan het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Overigens zullen naar verwachting zowel de soortenbescherming als de gebiedsbescherming per 2013 worden ondergebracht in de nieuwe Wet natuurbescherming, waarbij de natuurmonumenten uit de huidige Natuurbeschermingswet 1998 onder de planologische bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur zullen gaan vallen.

DOEL VAN HET ADVIES

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

OPZET VAN HET RAPPORT

- beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden;
- conclusies en consequenties.

De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:

INFORMATIE

- bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;
- verkennend veldbezoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in navolgend figuur (figuur 1).

PLANGEBIED

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (roze) (bron ondergrond: Mijn Kadaster)

BEOORDELING	Op basis van de bekende gegevens en het veldbezoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving. Het is mogelijk dat het onderzoek aantoont dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Waar nodig wordt aandacht geschonken aan eventuele mitigerende en compenserende maatregelen.
BEVINDINGEN	Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusie en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

Plangebied en voorgenomen plannen

2.1

Ligging

Het plangebied ligt in het noorden van het dorp Zuidlaren, in het kilometerhok¹ 241-568 en in uurhok¹ 12-25. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied en het kilometerhok. Het plangebied grenst aan de noordzijde een houtsingel en aan de overige zijden aan de bebouwing van Zuidlaren. Het plangebied betreft de Heerdenlaan met als westgrens de Schutslaen en als oostgrens de aansluiting op de weg Borgwallinge. De zuidelijke grens wordt gevormd door perceelgrenzen van woningen aan de Leenakkersweg. Tevens behoren tot het plangebied de woningen in de Ericalaan met nummer 2 t/m 16, een zijweg van de Heerdenlaan.

2.2

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit rijenwoningen, eengezinswoningen, in de Heerdenlaan en enkele laagbouw rijenwoningen, seniorenwoningen, in de Ericalaan. De woningen hebben veelal een tuintje aan de voorzijde en een grotere achterliggende tuin. In de Heerdenlaan liggen enkele grasstroken met zachte berken. Ter hoogte van Heerdenlaan nummers 23 en 67 liggen grasvelden met grote zomereiken. Ten noorden van de Heerdenlaan liggen grenzend aan de houtsingel twee volkstuintcomplexen.

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

Heerdelaan vanuit het oosten

Grasveld met zomereiken aan de Heerdelaan vanuit het westen

2.3

Voorgenomen plannen

Er bestaan plannen om zowel woningen in het plangebied te slopen en herbouwen als woningen te renoveren. Hiertoe kunnen enkele bomen en delen van volkstuinten verloren gaan. De ontwikkelingen hebben geen betrekking op de noordelijk gelegen houtsingel. Bij te renoveren woningen zullen naar verwachting steigers worden geplaatst in tuinen rondom de woningen. Ten tijde van het schrijven van deze rapportage bestonden er nog geen concrete plannen.

G e b i e d s b e s c h e r m i n g e n e f f e c t b e p a l i n g

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe (zie bijlage 1).

3.1

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied zijn de Natura 2000-gebieden Zuidlaardermeergebied en Drentsche Aa-gebied op ruim 1 km ten westen en noordoosten van het plangebied. Tussen de beschermde gebieden en het plangebied liggen onder meer een houtsingel, bebouwing en infrastructuur. Het plangebied heeft daarnaast geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden.

INVENTARISATIE

Figuur 2. Ligging beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (geel) nabij plangebied (roze) (Bron: EL&I kaartenmachine)

EFFECTEN Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de aard van de ontwikkelingen en de huidige terreinomstandigheden van het plangebied zijn geen negatieve effecten op beschermde gebieden te verwachten.

CONCLUSIE Voor deze activiteit is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. Het is echter aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe, om deze visie te bevestigen.

3.2

Ecologische Hoofdstructuur

INVENTARISATIE Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan de Ecologische Hoofdstructuur (zie ook figuur 2). Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur ligt op ruim 800 m ten zuidwesten van het plangebied. Het betreft hier het bos bij Dennenoord. Overige gebieden EHS-gebieden in de omgeving liggen rond Tienelsheem en Vijftig Bunder op meer dan 1 km ten noordwesten van het plangebied. Tussen de EHS-gebieden en het plangebied liggen onder meer bebouwing en infrastructuur. Het plangebied zelf heeft daarnaast geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden, de aanliggende houtsingel en verspreide veentjes en bosschages op de Noord Es mogelijk wel.

EFFECTEN Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied en het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

CONCLUSIE De activiteit is op het punt van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met de Omgevingsvisie Drenthe (Provinciale Omgevingsverordening Drenthe). Het is aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe, om deze visie te bevestigen.

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, worden in dit rapport respectievelijk de benamingen licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

BRONNEN

Het plangebied is half april 2012 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1).

VELDBEZOEK

Gezien de aard van het plangebied en op basis van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen, uitgezonderd vogels en vleermuizen, met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

4.1

Vaatplanten

De beplanting in het plangebied bestaat voornamelijk uit aangeplante bomen, struiken en tuinplanten waaronder berk, hortensia, hulst en buxus. Wel is in enkele tuinen de licht beschermde soorten kleine maagdenpalm en voorjaars-helmbloem aangetroffen. Dit betreffen echter aangeplante soorten. De waarnemingen van zwaarder beschermde soorten in de directe omgeving die uit de gegevens naar voren komen (1, bijlage 2) zijn waarschijnlijk afkomstig uit

INVENTARISATIE

natte graslanden in de omgeving. Er zijn geen wilde zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden gezien de terreinomstandigheden ook niet in het plangebied verwacht.

In de houtsingel ten noorden van het plangebied staan vooral zomereiken en esdoornsoorten met in de ondergroei hulst, vlier en eenstijlige meidoorn, de kruidlaag bestaat voornamelijk uit klimop, grote brandnetel en zevenblad. Tevens is hier de licht beschermde voorjaarshelmbloem waargenomen. De werkzaamheden hebben echter geen betrekking op de houtsingel.

Voorjaarshelmbloem

EFFECTEN/CONCLUSIE

Op basis van de veldbezoeken is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Als gevolg van de renovatie - en sloopwerkzaamheden worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van wilde beschermde vaatplanten verwacht.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE

Het plangebied is geschikt leefgebied voor vleermuizen. Gezien de terreinomstandigheden kunnen vleermuissoorten als laatvlieger, tweekleurige vleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis in en rond het plangebied worden verwacht. De eerste en de laatste soorten zijn ook uit de omgeving (1, 2, bijlage 2) bekend. Alle vleermuissoorten, alsmede de vaste verblijfplaatsen zijn streng beschermd, ook als ze tijdelijk niet in gebruik zijn. In de bebouwing zijn openingen aanwezig, onder andere onder overhangende gevelpannen, waardoor vleermuizen toegang hebben tot de ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschot (potentiële verblijfplaatsen). Onbekend is of

voor vleermuizen vanonder de dakpannen ook andere restruimten bereikbaar zijn. De bomen in het plangebied beschikken niet over holtes die als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen.

Door de aanwezigheid van opgaand groen in de (volks)tuinen en straten heeft het gebied tevens potentie als foerageergebied. Gezien de beperkte hoeveelheid en de verspreide ligging zal dit echter geen hoge waarde hebben.

Als gevolg van de sloop- en renovatiewerkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger verloren gaan. Ook kunnen bij het onzorgvuldig slopen enkele exemplaren worden gedood. Door de ontwikkelingen zal tijdelijk foerageergebied verloren gaan, na realisatie van de plannen en aanleg van tuinen zal het gebied echter een vergelijkbare waarde hebben als foerageergebied.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is onvoldoende beeld van de voorkomende soorten ontstaan, maar zeker een onvoldoende beeld van de gebruiksfuncties. Alle vleermuissoorten, alsmede hun vaste verblijfplaatsen zijn streng beschermd. Als gevolg van de sloop- en renovatiewerkzaamheden kunnen vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden vernietigd en verstoord (artikel 11). Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). Aanvullend onderzoek is nodig om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten, dan wel aan te tonen. Overeenkomstig het vleermuizenprotocol² dienen de woonhuizen in de periode april tot oktober verschillende malen te worden onderzocht op het gebruik door vleermuizen. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen zal onderzocht moeten worden of door het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding alsnog kan worden voorkomen. Of dat kan, is op dit moment (april 2012) onzeker vanwege de procedures (201104809, 201104545, 201108112) bij de Raad van State.

CONCLUSIE

4.3

Zoogdieren - overige

Het plangebied is geen hoogwaardig leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. In het plangebied kunnen wel enkele algemene soorten zoals huisspitsmuis en egel worden verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn molshopen aangetroffen. Voorkomende soorten zijn licht en niet beschermde soorten. Uit de geraadpleegde bronnen komt naar voren dat in de directe omgeving ook de middelzwaar beschermde soorten eekhoorn en steenmarter zijn waargenomen (1, bijlage 2). Voor eekhoorn kan de houtsingel ten noorden van Zuidlaren eventueel onderdeel vormen van het foerageergebied. De verspreid staande

INVENTARISATIE

² GaN, NGB en Zoogdierverseniging, 2010 Vleermuisprotocol versie 24 februari 2012, Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdierverseniging, www.gegevensautoriteitnatuur.nl, Utrecht.

zomereiken in het plangebied kunnen incidenteel door eekhoorns worden bezocht. Voor steenmarter kunnen tuinschuurtjes, brandhoutstapels of rommelige overhoekjes een nevenverblijfplaats vormen.

EFFECTEN	Ten behoeve van de ontwikkelingen zal de bodem worden vergraven, waardoor leefgebied van de voorkomende soorten verloren gaat en enkele vaste verblijfplaatsen worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood. Dit geldt niet voor incidenteel aanwezige eekhoorn of steenmarter. Het ligt in de lijn der verwachting dat het plangebied na inrichting een lagere waarde voor zoogdieren zal hebben.
CONCLUSIE	Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.
ZORGPLICHT	Om invulling te geven aan de zorgplicht is het zeer wenselijk dat het plangebied voor aanvang van de werkzaamheden zoveel mogelijk ongeschikt voor dieren wordt gemaakt. Dit kan onder meer worden bewerkstelligd door de vegetatie in het terrein enkele dagen voor aanvang van de werkzaamheden kort af te maaien. In de tussenliggende dagen zullen diersoorten zoals (spits)muizen het terrein verlaten, omdat er niet voldoende dekking aanwezig is. Om steenmarter te ontzien, kunnen de bergingen worden leeg geruimd, voordat ze worden gesloopt.

4.4

Vogels

INVENTARISATIE	Het plangebied is door de aanwezigheid van bomen en overig opgaand groen een geschikt broedgebied voor stadsvogels. Soorten als merel, houtduif en winterkoning kunnen in het opgaand groen tot broeden komen. In de bebouwing zijn openingen aanwezig tussen de dakpannen waardoor onder meer huismus en spreeuw toegang hebben tot de ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschot (potentiële nestplaatsen). Alle inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd. Over het algemeen is het nest van vogels alleen beschermd wanneer dit in gebruik is om een broedsel groot te brengen (tijdens het broedseizoen). Bij enkele vogelsoorten is het nest echter jaarrond beschermd (dus ook buiten het broedseizoen). Voor dit plangebied gaat het hierbij om huismus.
----------------	--

Huismus

Om vast te stellen hoeveel nestplaatsen van huismus aanwezig zijn, is tijdens het verkennend veldbezoek tevens geïnventariseerd op nest indicerend gedrag van huismus. Hierbij zijn onder het pannendak van diverse woningen in de Heerdelaan nestplaatsen vastgesteld. Het betreft de woningen Heerdelaan 11, 13, 53, 57, 65, 75, 81, 83 en 85, aan de straatzijde. Soms meerdere nestlocaties per woning.

Om een goed beeld te krijgen van het totaal aantal broedgevallen in het plangebied is een tweede inventarisatie nodig.

Naast huismussen zijn in het plangebied ook ringmus, merel, spreeuw, houtduif en tortelduif waargenomen. In de houtsingel ten noorden van het plangebied is een nest van ekster aanwezig.

Huismus in dakgoot Heerdelaan nummer 11

Door het onzorgvuldig uitvoeren van de renovatie- en sloopwerkzaamheden kunnen nestplaatsen van huismus en gierzwaluw verloren gaan. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, kunnen ook nesten van andere broedvogels worden verstoord.

EFFECTEN

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een nog onvolledig beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat, behalve voor huismus en gierzwaluw, geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedse-

CONCLUSIE

zoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

HUISMUS Huismus is een soort waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is. Het vernietigen van de nestplaats, ook al is dit buiten het broedseizoen, is in eerste instantie een overtreding van de Flora- en faunawet. Door het uitvoeren van mitigerende maatregelen kan echter in veel gevallen een overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen en blijft het plangebied geschikt leven en broedgebied voor huismus en gierzwaluw. Bij mitigerende maatregelen moet onder meer worden gedacht aan het realiseren van alternatieve nestplaatsen.

Voor huismus is een eerste inventarisatie tegelijk met het verkennend veldbezoek reeds uitgevoerd. Om een goed beeld te krijgen is een tweede inventarisatie van huismus vereist.

4.5

Amfibieën

INVENTARISATIE Hoewel het plangebied geen ideaal leefgebied is voor amfibieën kunnen enkele exemplaren voorkomen in de tuinen. Het betreft daarbij exemplaren van licht beschermde soorten als bruine kikker en gewone pad. Deze zijn uit de wijde omgeving ook bekend (9). In de omgeving, maar ten minste 1 km van het plangebied (1, bijlage 2), is eveneens alpenwatersalamander waargenomen. Het is gezien de afstand niet waarschijnlijk dat deze overwintert in het plangebied.

EFFECTEN Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor amfibieën nauwelijks veranderen. Mogelijk worden bij de werkzaamheden, zoals het plaatsen van steigers, enkele verblijfplaatsen vernietigd en/of verstoord. Ook kunnen tijdens de werkzaamheden enkele exemplaren worden gedood.

CONCLUSIE Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep amfibieën ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 12. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.6

Reptielen

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig. Er worden derhalve geen reptielen binnen het plangebied verwacht. In de wijde omgeving zijn enkele zwaarder beschermde reptielen waargenomen (9), in de directe omgeving (1, bijlage 2) is alleen levend barende hagedis bekend. Levendbarende hagedis is een soort van heidegebieden, structuurrijke weg- of spoorbermen en ruigtes en zal in het plangebied niet voorkomen, maar bij het naburige Tienelsheem, Vijftig Bunder of veentjes op de Noord Es.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op reptielen verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.7

Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor er geen in het wild levende vissen in het plangebied aanwezig zijn.

INVENTARISATIE

Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten verwacht.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.8

Dagvlinders

In de tuinen in het plangebied zullen algemene, niet beschermde soorten als distelvlinder en kleine vos foerageren. Het plangebied is geen hoogwaardig leefgebied voor (middel)zwaar beschermde dagvlinders.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep dagvlinders ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten verwacht. In de wijde omgeving (1, bijlage 2) zijn streng beschermde soorten waargenomen, voor deze soorten ontbreekt in het plangebied het juiste biotoop.

EFFECTEN/CONCLUSIE

4.9

Libellen

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor beschermde libellen aanwezig. Deze komen dan ook niet naar voren in de geraadpleegde bronnen (1, bijlage 2).

INVENTARISATIE

EFFECTEN/CONCLUSIE	Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep libellen ontstaan. Het plangebied heeft na de ontwikkelingen een vergelijkbare waarde als leefgebied voor libellen. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht.
--------------------	---

4.10

Overige ongewervelden

INVENTARISATIE	Met het oog op de aanwezige biotopen en het voorkomen/de verspreiding in Nederland worden binnen en direct rond het plangebied geen beschermde overige ongewervelde soorten verwacht.
----------------	---

EFFECTEN/CONCLUSIE	Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroep ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op beschermde soorten verwacht.
--------------------	--

Conclusie en consequenties

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten op deze gebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe en de Omgevingsvisie Drenthe.

5.2

Beschermde soorten

Uit het onderzoek komt naar voren dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent. Wanneer bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels (zie voorwaarden paragraaf 4.4) worden, behalve voor vleermuizen en huismus, geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

Voor de aanwezige licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

Vleermuizen

Het is mogelijk dat vleermuizen verblijven in het plangebied (zie paragraaf 4.2). Nader onderzoek is nodig om aanwezigheid vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit nader onderzoek bestaat uit verschillende avondbezoeken in de periode van mei tot en met oktober. Indien blijkt dat de renovatie- en sloopwerkzaamheden betrekking hebben op woningen met verblijfplaatsen van vleermuizen, zal onderzocht moeten worden of door het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding kan worden voorkomen.

Huisumus

Huisumus broedt in het plangebied (zie paragraaf 4.4). Naast de reeds uitgevoerde inventarisatie is een tweede inventarisatie nodig om een goed beeld te krijgen van het totaal aantal aanwezige broedparen. De meest geschikte periode is april-juni en ten minste tien dagen na het eerste bezoek. Het tweede bezoek kan worden gecombineerd met het vleermuizenonderzoek. Indien blijkt

dat de renovatie- en sloopwerkzaamheden betrekking hebben op woningen met aanwezige nestplaatsen van huismus, zal onderzocht moeten worden of door het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding kan worden voorkomen.

5.3

Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt nog niet dat de aanwezige natuurwaarden geen belemmeringen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie geldt voor de beschermde soorten en de noodzaak van ontheffingen.

Het is aan het bevoegd gezag om de visie dat er geen sprake zal zijn van negatieve effecten op beschermde gebieden en een noodzaak tot vergunningen te bevestigen.

Gezien de aangetroffen soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek uiteindelijk drie jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Dit betreft een ontheffingsaanvraag voor de Flora- en faunawet of een besluit waarop de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is (onder andere een besluit voor de Wro). Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied, die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden. Dit geldt ook wanneer het beleid voor beschermde gebieden in de omgeving verandert.

B r o n n e n

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving is op 11 april 2012 door de mevrouw drs. A.A. Schwab bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een half bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 13°C en een matige zuidwestenwind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

6.2

Media

1. Quickscanhulp.nl. QuickScanHulp is een internetapplicatie die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van talloze organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).
2. www.zoogdieratlas.nl. Zoogdieratlas.nl is een digitale verspreidingsatlas van zoogdieren. De verspreiding van zoogdieren wordt per provincie in kaart gebracht. Zoogdieratlas.nl is een initiatief van de Zoogdierverseniging. De Zoogdierverseniging werkt per provincie samen met diverse organisaties.

6.3

Literatuur

3. Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, Atlas van de Nederlandse vleermuizen: Onderzoek naar verspreiding (periode 1986-1993) en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht 1997.
4. Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten 2005.
5. Twisk, P., A. van Diepenbeek, J.P. Bekker, Veldgids Europese zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist 2010.
6. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.

7. Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, brief met referentie ffw2009.corr.046, 26 augustus 2009.
8. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Soortenstandaard, Huismus *Passer domesticus*, december 2011.
9. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2010 (verspreidingsperiode 2001-2010), RAVON 42, jaargang 13 (4): blz. 105-119.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Gegevens Quickscanhulp

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voor zover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

TABEL 1

Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten

TABEL 2

ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:

- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- de activiteit moet een redelijk doel dienen.

TABEL 3	Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn: - er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn; - de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn; - er wordt zorgvuldig gehandeld; - er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie.
AFWIJZING	Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.
GEDRAGSCODE	Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.
BEOORDELING	Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecooloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

Besluit Rode lijsten flora en fauna

De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.

De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

SAMENSTELLING

- **UW** uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;
- **UWW** in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **VN** verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

BESCHERMDE GEBIEDEN

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie dit.

VERGUNNING

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecooloog die gegevens beschreven.

ORIËNTATIEFA-
SE/VOORTOETS

BEOORDELING	In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door de eco- loog wordt gegeven, is voor de Natuurbeschermingswet 1998 het oordeel van het bevoegd gezag nodig (zie ook Vergunning). Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure, tenzij het objectief overduidelijk is dat beschermde gebieden niet kunnen worden geschaad door de getoetste ontwikkeling.
VERGUNNINGAANVRAAG	Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Indien een gebied alleen of mede op grond van een eerdere aanwijzing als natuur- monument is aangewezen, geldt voor dat zelfstandige gebied of voor die specifieke aanwij- zingscriteria een lichter afwegingskader met een zekere bestuurlijke vrijheid.
ADC-CRITERIA	Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende reden van groot openbaar belang en verplich- te (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.
INSTANDHOUDINGSDOELEN	De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwij- zingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.
AANGEWEZEN	Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 162 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internetsite van het Ministerie van EL&I (gebiedenda- tabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.
BEHEERPLANNEN	Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhou- dingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het be- heerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheer- plan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld. Sinds 1 september 2009 zijn voor ruim 80 van de 168 gebieden conceptbeheerplannen beschikbaar.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een
speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in
Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal
Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de
plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor
de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verorde-
ning is dit als beleidsdoel opgenomen.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMDE GEBIEDEN

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BESCHERMING

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door een ecooloog wordt gegeven, is in het geval van effecten op de EHS het oordeel van het bevoegd gezag nodig. Dit komt overeen met de Natuurbeschermingswet 1998. Het college van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is gewoonlijk het bevoegd gezag. In voorliggend rapport levert de ecooloog wel de argumenten voor dat besluit. Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure, tenzij het objectief overduidelijk is dat beschermde gebieden niet kunnen worden geschaad door de getoetste ontwikkeling.

BEOORDELING

Bijlage 2. Opgave NDFF - QuickScanHulp 19-04-2012 12:27:34 (1) soorten binnen 0-5 km rond het plangebied

Soort	Soortengroep	Bescherming
Levendbarende hagedis	Reptielen	middelzwaar beschermd
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	middelzwaar beschermd
Rietorchis	Vaatplanten	middelzwaar beschermd
Eekhoorn	Zoogdieren	middelzwaar beschermd
Steenmarter	Zoogdieren	middelzwaar beschermd
Boomvalk	Vogels	streng beschermd
Buizerd	Vogels	streng beschermd
Gierzwaluw	Vogels	streng beschermd
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	streng beschermd
Havik	Vogels	streng beschermd
Huismus	Vogels	streng beschermd
Kerkuil	Vogels	streng beschermd
Ooievaar	Vogels	streng beschermd
Ransuil	Vogels	streng beschermd
Roek	Vogels	streng beschermd
Slechtvalk	Vogels	streng beschermd
Sperwer	Vogels	streng beschermd
Wespendief	Vogels	streng beschermd
Bever	Zoogdieren	streng beschermd

Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	streng beschermd
Laatvlieger	Zoogdieren	streng beschermd
Rosse vleermuis	Zoogdieren	streng beschermd
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	streng beschermd

Colofon

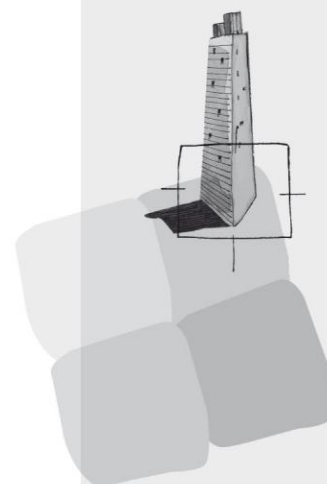
Opdrachtgever
Woonborg

Rapport
Mevrouw drs. A.A. Schwab
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
Mevrouw H.H. Kerperien
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
247.28.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort